



# Kvartalsrapport 1. kvartal 2020

## Frende Holding AS

# Konsernet Frende

Konsernet Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Frende Holding AS eies av 15 frittstående sparebanker.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen, men er basert på distribusjon gjennom eierbankenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, via egne salgssentre i franchisekanalen, og via elektronisk distribusjon gjennom eierbankene, partnere og frende.no.

## Hovedtrekk per 31.03.20 (31.03.19)

- Bestandspremie i konsernet 31.03.2020 er MNOK 3.131 (2.993) en vekst på 5 %
- Resultat før skatt for 1.kvartal var MNOK -120,9 (43,7)
- Skadeprocent for egenregning skadevirksomheten var 87,7 (91,1 %)
- Erstatningsandel i livvirksomheten var 72 (77 %)
- Kostnadsprosent skadevirksomhet var 18,4 (18,6 %)
- Kostnadsandel livvirksomheten var 127 (126 %)
- Finansavkastning var MNOK -169 (91), tilsvarende -3,5 (2,1 %)

## Resultat per 31.03.20

Resultat før skatt per 1. kvartal 2020 er negativt med MNOK 120,9, tilsvarende kvartal i 2019 hadde et resultat på MNOK 43,7. Kvartalresultatet er preget av negativ avkastning i investeringsporteføljen, -nedstengning av betydelig del av økonomien verden over som følge av Covid19 har gitt historiske svingninger i både aksje-, kreditt- og valutamarkedet.

Forsikringsteknisk resultat i første kvartal er relativt godt for årstiden, både for Skade og Livvirksomheten.

Finansresultat i 1. kvartal er på -169 (91), som gir en avkastning på -3,5 %. Konsernet har rentekostnader knyttet til ansvarlig lån på MNOK 5,1.

Frende konsernet hadde per 1. kvartal brutto forfalt premie på MNOK 1 279,7 (1 253,1). Forfalt premie omfatter risikopremie fra Skade, risikopremie fra Liv, samt sparepremie på IPS og IBP avtaler i Liv. Opptjent premie for egen regning eks sparepremie var MNOK 665,0 (632,3).

Erstatningskostnader for egenregning var MNOK 531,7 (524,9), fordelt på MNOK 499,0 (418,0) i betalte skader og MNOK 25,6 (106,8) i endring erstatningsavsetning og avsatt premiereserve for egenregning. I tillegg er det avgitt innskuddsreserver på MNOK 59,9 (16,5).

Skadevirksomheten gir en skadeprosent for egen regning på 87,7 (91,1), etter et kvartal med som forventet høy skadefrekvens på Reise, mens øvrige produkter har en reduksjon i skadefrekvens. Antall storskader er betydelig lavere enn per samme periode i 2019.

Livvirksomheten har et risikoresultat som kronemessig er et av de beste 1. kvartal. Erstatningsandel ender på 72 % mot 77 % i Q1 2019.

Frende konsernets totale finansinntekter på MNOK -169 (91) refererer seg til avkastning på plassering i aksjefond, renteportefølje og eiendom. Avkastning i kvartalet ble -3,5 (2,1 %), etter spesielt en krevende mars måned med negativ avkastning både i aksje og renteporteføljen. Konsernet har felles forvaltning av kollektiv portefølje og selskapsportefølje. Konsernets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko, og anses å ha en profil som er tilnærmet bransjepraksis.

Forsikringsrelaterte driftskostnader er på MNOK 164,0 (157,4). Kostnadsnivå er stabilt, og det er fortsatt fokus på effektivisering og automatisering av driften, samt digitalisering av kundeprosessene.

Resultat før skatt i Frende konsernet 1. kvartal 2020 ble MNOK -120,9 (43,7).

Totalresultatet viste et underskudd på MNOK 107,3, mot et overskudd per q1-2019 på MNOK 42,4.

## Balanse

Forvaltningskapitalen i Frende konsernet per 1. kvartal var MNOK 10 252,1 (9 732,7), en økning på 5,3 %. Kundeporteføljen utgjør totalt MNOK 5 084,3 mot MNOK 4 797,8 samme tid i 2019.

Herav er investeringsvalgporteføljen MNOK 3 863,9 (3 631,1), og kollektivporteføljen MNOK 1 220,4 (1 166,7).

Finansielle investeringer i kollektiv og selskapsporteføljen utgjør totalt MNOK 4 792 mot MNOK 4 486 i 2019, tilsvarende 7 % økning fra foregående år.

Konsernets egenkapital utgjorde pr. 31.03.20 MNOK 1 349,4 mot MNOK 1 376,2 i balanse pr. 31.03.19, og dette utgjorde 13,2 % av forvaltningskapitalen mot 14,1 % foregående år.

Konsernet har ingen gjeld utover ansvarlig lån, lån eller lånerammer foruten de forpliktelser som følger av selskapets drift og ordinære virksomhet. Som ledd i restrukturering av kapitalen i konsernet ble det i 2018 tatt opp et ansvarlig lån på MNOK 425 i Frende Holding AS.

## Framtidsutsikter

Styret mener selskapet fortsatt har et godt fundament for lønnsom vekst. Distribusjonen til eierbankenes kunder har vært vellykket, og her er fortsatt et stort potensial for vekst i 2020.

Tiltak for å styrke lønnsomheten har gitt gode resultater gjennom 2019.

Alle tiltak iverksatt fra sentralbanker og myndigheter verden over i tillegg til utvikling i Covid19 spredningen har foreløpig stabilisert finansmarkedene, Frende opprettholder en forsiktig og noe defensiv innretning av porteføljen.

Organisasjonen er ytterligere styrket gjennom 2019, og fokus på effektivisering og smidige kundeprosesser gjennom digitalisering videreføres i 2020.

Styret i Frende Holding AS  
Bergen, 5. mai 2020

# Frende Holding konsern

## Resultatregnskap

	01.01 - 31.03.20	01.01 - 31.03.19	31.12.19
<b>Driftsinntekter</b>			
Premieinntekter fra skadeforsikring	514 906 707	487 533 245	2 024 092 786
Premieinntekter livsforsikring	751 127 021	711 835 135	1 138 244 461
Andre inntekter	68 659 192	3 312 300	13 817 838
<i>Sum driftsinntekter</i>	<u>1 334 692 920</u>	<u>1 202 680 680</u>	<u>3 176 155 085</u>
Verdiendring på investeringsvalgporteføljen Liv	-477 905 950	202 154 588	492 550 177
<b>Netto inntekter fra investeringer</b>			
Realisert og urealisert gevinst / tap på finansielle eiender	-169 652 063	90 638 887	262 679 195
Renteinntekter	230 995	1 006 611	3 933 411
Rentekostnader	-5 124 438	-4 465 688	-18 892 076
<i>Sum inntekter fra investeringer</i>	<u>-174 545 506</u>	<u>87 179 810</u>	<u>247 720 530</u>
<b>Sum driftsinntekter og netto inntekter fra investeringer</b>	682 241 464	1 492 015 078	3 916 425 792
<b>Erstatningskostnader og endring forsikringstekniske avsetninger</b>			
Erstatningskostnader skadeforsikring	-451 669 708	-444 316 506	-1 566 580 204
Erstatningskostnader livsforsikring	-595 412 679	-537 382 697	-333 733 980
Endring andre forsikringstekniske avsetninger livsforsikring	407 968 166	-309 145 876	-955 904 292
<i>Sum erstatningskostnader og endring forsikringstekniske avsetninger</i>	<u>-639 114 221</u>	<u>-1 290 845 079</u>	<u>-2 856 218 476</u>
<b>Driftskostnader</b>			
Driftskostnader skadeforsikring	-94 622 715	-90 472 083	-380 809 716
Driftskostnader livsforsikring	-68 275 119	-66 055 436	-273 522 767
Andre driftskostnader konsern	-1 141 111	-913 180	-5 374 694
<i>Sum driftskostnader</i>	<u>-164 038 945</u>	<u>-157 440 699</u>	<u>-659 707 177</u>
<b>Sum erstatningskostnader og driftskostnader</b>	<u>-803 153 166</u>	<u>-1 448 285 778</u>	<u>-3 515 925 653</u>
<b>Periodens resultat før skattekostnad</b>	<u>-120 911 702</u>	<u>43 729 300</u>	<u>400 500 139</u>
Skattekostnad	13 562 562	-1 343 442	-78 024 354
<b>Resultat før andre resultatkomponenter</b>	<u>-107 349 140</u>	<u>42 385 858</u>	<u>322 475 785</u>
Netto andre resultatkomponenter			468 916
<b>Totalresultat</b>	<u><b>-107 349 140</b></u>	<u><b>42 385 858</b></u>	<u><b>322 944 701</b></u>
<b>Resultat per aksje</b>	-15,9	6,3	47,8

## Frende Holding konsern

<b>Balanse EIEDELER</b>	<b>1.1.-31.3.2020</b>	<b>1.1.-31.3.2019</b>	<b>31.12.19</b>
<b>Immaterielle eiendeler</b>			
Andre immaterielle eiendeler	36 691 756	49 514 434	37 416 235
Sum immaterielle eiendeler	36 691 756	49 514 434	37 416 235
<b>Finansielle eiendeler</b>			
Aksjer, andeler og obligasjoner	4 677 351 177	4 256 549 402	4 875 022 529
Plasseringsmidler bank	114 199 070	228 974 516	4 263 068
	4 791 550 247	4 485 523 917	4 879 285 597
<b>Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser</b>			
Gj.forsikring av ikke opptjent bruttopremie	7 712 877	7 895 710	13 335 467
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning	87 717 703	115 534 743	91 627 349
	95 430 580	123 430 453	104 962 816
<b>Fordringer</b>			
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring	1 257 996 919	1 221 355 494	767 780 343
Fordring i forbindelse med gjenforsikrings - forretninger	48 854 440	15 457 088	39 237 047
Andre fordringer	65 000 000	-	-
	1 371 851 359	1 236 812 582	807 017 390
<b>Andre eiendeler</b>			
Varige driftsmidler	15 472 213	16 154 597	15 578 100
Bankinnskudd	31 707 356	134 565 563	104 940 229
	47 179 569	150 720 160	120 518 329
<b>Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter</b>			
Forskuddsbetalte kostnader	45 439 460	55 520 181	39 407 036
<b>Investeringer i investeringsvalgporteføljen</b>			
Andre finansielle eiendeler	3 863 942 498	3 631 131 200	4 266 126 922
<b>Sum eiendeler</b>	<b>10 252 085 468</b>	<b>9 732 652 927</b>	<b>10 254 734 325</b>
<b>EGENKAPITAL OG GJELD</b>	<b>1.1.-31.3.2020</b>	<b>1.1.-31.3.2019</b>	<b>31.12.19</b>
<b>Innskutt egenkapital</b>			
Aksjekapital (6.760.000 aksjer pål. kr. 100,-)	476 000 000	676 000 000	476 000 000
Overkursfond	80 688 618	80 688 618	80 688 618
Sum innskutt egenkapital	556 688 618	756 688 618	556 688 618
<b>Opptjent egenkapital</b>			
<i>Fond</i>			
-Risikoutjevningfond	75 566 673	65 844 567	75 566 673
-Avsetning til garantiordningen	87 700 000	75 300 000	87 700 000
-Avsetning til naturskadefondet	4 166 950	-	4 166 950
<i>Annen opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital/ udisp årsresultat	625 286 591	478 365 939	732 635 731
	792 720 214	619 510 506	900 069 354
Sum egenkapital	1 349 408 832	1 376 199 124	1 456 757 972
Ansvarlig lån	425 000 000	425 000 000	425 000 000
<b>Forsikringsmessige avsetninger</b>			
Forsikringstekniske avsetninger livsforsikring	5 400 125 962	5 068 657 447	5 322 584 142
Forsikringstekniske avsetninger skadeforsikring	2 657 449 977	2 534 178 624	2 618 465 018
	8 057 575 939	7 602 836 071	7 941 049 160
<b>Avsetning for forpliktelser</b>			
Pensjonsforpliktelser	37 760 415	36 065 761	37 288 518
Gjeld til reassurandør	2 927 532	2 992 518	12 894 532
Utsatt skatt forpliktelse	36 495 457	29 385 154	50 058 019
Betalbar skatt	69 603 048	17 210 962	79 551 246
Annen gjeld	195 769 701	183 052 236	186 224 408
	342 556 151	268 706 631	366 016 722
<b>Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter</b>			
Andre påløpte kostnader	77 544 546	59 911 101	65 910 470
<b>Sum egenkapital og gjeld</b>	<b>10 252 085 468</b>	<b>9 732 652 927</b>	<b>10 254 734 325</b>

## Frende Holding konsern

### Endringer i egenkapital

	Aksjekapital	Overkursfond	Risiko- utjevning- fond	Avsetning til garanti- ordningen	Naturskade- fond	Opptjent egenkapital	Sum
<b>Egenkapital pr 01.01.19</b>	<b>676 000 000</b>	<b>80 688 618</b>	<b>65 844 567</b>	<b>75 300 000</b>		<b>435 980 082</b>	<b>1 333 813 267</b>
Sikkerhetsavsetning oppløst- prinsippendring						-	-
Endring garantiavsetning				-		-	-
Endring risikoutjevningfond			-			-	-
Periodens disponering opptjent egenkapital						42 385 858	<b>42 385 858</b>
<b>Egenkapital pr. 31.03.19</b>	<b>676 000 000</b>	<b>80 688 618</b>	<b>65 844 567</b>	<b>75 300 000</b>		<b>478 365 940</b>	<b>1 376 199 125</b>
<b>Egenkapital pr 01.01.20</b>	<b>476 000 000</b>	<b>80 688 618</b>	<b>75 566 673</b>	<b>87 700 000</b>	<b>4 166 950</b>	<b>732 635 731</b>	<b>1 456 757 972</b>
Endring garantiavsetning				-		-	-
Endring risikoutjevningfond						-	-
Periodens disponering opptjent egenkapital						-107 349 140	<b>-107 349 140</b>
<b>Egenkapital pr. 31.03.20</b>	<b>476 000 000</b>	<b>80 688 618</b>	<b>75 566 673</b>	<b>87 700 000</b>	<b>4 166 950</b>	<b>625 286 591</b>	<b>1 349 408 832</b>

### Solvens II

Basert på beregninger ved utgangen av 1. kvartal 2020 er solvensmarginen innenfor målsatt solvensmargin for foretakene i Frende Holding Konsern.

## Frende Holding konsern

### Kontantstrøm konsern

	01.01 - 31.03.20	01.01 - 31.03.19	01.01.-31.12.19
<i>Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</i>			
Netto innbetalt til premier	753 583 328	686 948 471	2 779 921 931
Netto kontantstrøm reassuranse	-9 335 060	-38 634 781	-47 533 331
Finansinntekter	23 194 199	18 148 431	110 140 493
Andre inntekter/ andre kostnader	3 724 680	3 332 560	12 478 746
Utbetalte erstatninger	570 636 520	448 149 815	1 681 554 341
Forsikringsrelaterte driftskostnader	148 407 374	146 365 964	595 680 354
Betalt skatt	10 017 980	26 071 624	19 896 295
<b>Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</b>	<b>42 105 273</b>	<b>49 207 278</b>	<b>557 876 849</b>
<i>Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</i>			
Netto investert i aksjer datterselskap			
Nettoinvestert i finansielle eiendeler	488 717	19 587 705	568 728 485
Netto investert i driftsmidler	156 874	199 330	2 158 245
Netto investert i immaterielle eiendeler	4 756 594	6 370 260	17 479 416
<b>Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</b>	<b>-5 402 185</b>	<b>-26 157 295</b>	<b>-588 366 146</b>
<i>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</i>			
Kapitalnedsettelse			-200 000 000
Betalt utbytte	-	-	-
<b>Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-200 000 000</b>
Netto likviditetsendring	36 703 088	23 049 983	-230 489 297
Likviditetsbeholdning inngående i perioden	109 203 337	119 579 018	339 692 635
<b>Likviditetsbeholdning utgående i perioden</b>	<b>145 906 425</b>	<b>142 629 002</b>	<b>109 203 337</b>



## Frende Holding- Konsern

### Note 1 Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34. Regnskapsprinsippene benyttet i delårsrapporten er de samme som er lagt til grunn i årsregnskapet for 2019.

Regnskapet er ikke revidert.

### Note 2 Spesifikasjon premieinntekter og erstatninger

	31.03.20			31.03.19			31.12.19		
	Skade-forsikring	Livsforsikring	Konsern	Skade-forsikring	Livsforsikring	Konsern	Skade-forsikring	Livsforsikring	Konsern
<b>Premieinntekter for egen regning</b>									
Forfalt bruttopremie	568 054 763	711 656 960	1 279 711 724	571 339 996	681 751 782	1 253 091 778	2 101 663 248	1 004 111 338	3 105 774 586
- Avgitt gjenforsikringspremie	-2 281	-339 547	-341 828	-4 014 323	-322 918	-4 337 241	-26 636 418	-1 291 670	-27 928 088
Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie	-47 523 185		-47 523 185	-73 915 300		-73 915 300	-50 496 673		-50 496 673
- Endring i gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	-5 622 590		-5 622 590	-5 877 128		-5 877 128	-437 371		-437 371
Overført premiereserve fra andre		39 809 607	39 809 607		30 406 271	30 406 271		135 424 793	135 424 793
<i>Sum premieinntekter for egen regning</i>	<i>514 906 707</i>	<i>751 127 020</i>	<i>1 266 033 728</i>	<i>487 533 245</i>	<i>711 835 135</i>	<i>1 199 368 380</i>	<i>2 024 092 786</i>	<i>1 138 244 461</i>	<i>3 162 337 247</i>
<b>Erstatninger for egen regning</b>									
Brutto betalte erstatninger	465 895 521	43 728 245	509 623 766	386 805 436	44 374 570	431 180 006	1 408 087 360	165 027 701	1 573 115 061
-Gjenforsikringsandel av betalte erstatninger	-1 358 849	-3 234 314	-4 593 163	-2 650 419	-5 201 762	-7 852 181	-3 193 249	-15 049 268	-18 242 517
Brutto endringer i erstatningsavsetninger	-2 382 604	27 669 134	25 286 530	59 358 973	11 766 120	71 125 093	165 895 727	16 620	165 912 347
- Endring i gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetninger	-10 484 360	14 394 007	3 909 647	802 516	11 029 529	11 832 045	-4 209 634	39 949 073	35 739 439
Overføring av premiereserve til andre		61 012 754	61 012 754		16 969 809	16 969 809		83 439 280	83 439 280
<i>Sum erstatningskostnader for egen regning</i>	<i>451 669 708</i>	<i>143 569 826</i>	<i>595 239 534</i>	<i>444 316 506</i>	<i>78 938 266</i>	<i>523 254 772</i>	<i>1 566 580 204</i>	<i>273 383 406</i>	<i>1 839 963 610</i>
Endring premiereserveavsetning		457 840 851	457 840 851		463 760 150	463 760 150		82 677 930	82 677 930
-Gjenforsikringsavsetning av premiereserve		-5 997 998	-5 997 998		-5 315 718	-5 315 718		-22 327 357	-22 327 357
<i>Endring premiereserveavsetning for egen regning</i>		<i>451 842 853</i>	<i>451 842 853</i>		<i>458 444 432</i>	<i>458 444 432</i>		<i>60 350 573</i>	<i>60 350 573</i>

### Note 3 Nøkkeltall i skadeforsikring

	31.03.20	31.03.19	31.12.19
Kostnadsandel	18,4 %	18,6 %	18,8 %
Skade % E/R	87,7 %	91,1 %	77,4 %
Combined Ratio	106,1 %	109,7 %	96,2 %
Skade % Brutto	89,0 %	89,7 %	76,7 %